

Interpelacja nr 10266

do ministra infrastruktury i budownictwa

w sprawie usprawnienia infrastruktury przesyłowej przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej

Zgłaszający: Andrzej Matusiewicz

Data wpływu: 15-02-2017

Przemyśl, dnia 15.02.2017 r.

Szanowny Panie Marszałku,

obecnie energetyka staje w obliczu rosnących oczekiwań odbiorców, konieczności obniżenia kosztów funkcjonowania, za którymi nie nadążają uregulowania prawne umożliwiające szybką i sprawną realizację potrzeb energetycznych odbiorców paliw i energii. Źródłem problemów jest posadowienie urządzeń przesyłowych na nieruchomościach osób trzecich i konieczność dostępu do tych nieruchomości, w celu realizacji czynności utrzymania sieci w należytym stanie technicznym oraz sprawnego realizowania procesu budowlanego.

Chciałem zwrócić uwagę na pięć podstawowych spraw, opóźniających remonty i konserwację urządzeń przesyłowych, proces inwestycyjny, udostępnienie nieruchomości dla celów budowlanych, udzielonych przez zbywcę nieruchomości, obowiązek utrzymania bezpiecznej odległości drzewostanu od sieci elektroenergetycznych i kolizje urządzeń sieciowych z drzewami lub krzewami na gruncie ustawy o ochronie przyrody.

1/ Remonty i konserwacje – wejście w teren.

W sytuacji, gdy została wydana decyzja ograniczająca własność w trybie art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2015, poz. 1774) – prawo wejścia w teren celem dokonania remontu lub konserwacji podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy o egzekucji w administracji na podstawie w/w decyzji.

W przypadku braku decyzji ograniczającej własność w trybie art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami (służebność przesyłu, umowa cywilnoprawna, służebność gruntowa nabyta przez zasiedzenie, brak tytułu prawnego), wejście w teren celem dokonania remontu lub konserwacji może być realizowane albo w drodze powództwa posesoryjnego lub poprzez uzyskanie decyzji w trybie art. 124b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W każdym przypadku jest to procedura wielomiesięczna, a w przypadku zaskarżenia decyzji w trybie art. 124b, nawet wieloletnia, gdyż strony po wyczerpaniu toku instancji mogą powyższą decyzję skarżyć do dwuinstancyjnych sądów administracyjnych.

Koniecznym zatem wydaje się skrócenie czasochłonności postępowań, a może być to osiągnięte poprzez przyjęcie regulacji prawnej, zgodnie z którą decyzje wydane na podstawie art. 124b ustawy o gospodarce nieruchomościami, będą natychmiast wykonalne.

Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii wykonuje zadania publiczne i za przyznaniem decyzji wydanej na podstawie art. 124b ustawy o gospodarce nieruchomościami z mocy ustawy natychmiastowej wykonalności przemawia interes publiczny. Taka decyzja podlegałaby również kontroli instancyjnej i sądowo-administracyjnej, a natychmiastowa wykonalność skróciłaby w znacznym stopniu procedury odwoławcze.

2/ Sprawność realizacji procesu inwestycyjnego – zgłoszenie w miejsce pozwolenia na budowę.

Jednym z podstawowych zadań przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, jest przyłączanie odbiorców do sieci. Realizacja wspomnianych obowiązków nierzadko rodzi potrzebę rozbudowy sieci o odcinek linii średniego napięcia i niskiego napięcia.

Zgodnie z treścią ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2016, poz. 290) roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem art. 29 – 31 tej ustawy, przy czym pozwolenie na budowę jest wymagane dla sieci elektroenergetycznych obejmujących napięcie znamionowe wyższe niż 1 kV.

Konieczne jest rozważenie zmiany w tym zakresie polegającej na wprowadzeniu przepisu prawa, aby budowy sieci elektroenergetycznych, obejmujących napięcie znamionowe nie wyższe niż 15 kV, były realizowane na podstawie zgłoszenia, bez konieczności uzyskiwania pozwolenia na budowę.

3/ Związanie nabywcy zgodą na udostępnienie nieruchomości dla celów budowlanych udzielonej przez zbywcę nieruchomości.

Poważnym problemem w procesie inwestycyjnym są sytuacje zbycia prawa do nieruchomości przez właściciela lub użytkownika wieczystego, po udzieleniu przez niego zgody na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane przez przedsiębiorstwo energetyczne.

Nowy właściciel lub użytkownik wieczysty nie jest obecnie w żaden sposób zobowiązany do ograniczenia swoich praw do nieruchomości na podstawie uprzednio udzielonej zgody, o charakterze obligacyjnym.

Koniecznym jest uczynienie zgody udzielonej przez zbywcę nieruchomości skuteczną względem nowego nabywcy. W związku z tym za pożądane uznać należy, aby „oświadczenie o dysponowaniu nieruchomością do celów budowlanych” określone w art. 32 ust. 4 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane, a którego treść wynika z art. 32 ust. 6 tej ustawy, została poszerzona o obowiązek powiadomienia nabywcy o udzielonej zgodzie.

Zgoda wykazana w postępowaniu administracyjnym wiązałaby nowego właściciela lub użytkownika wieczystego także na etapie realizacji inwestycji, której realizacja mogłaby zostać skutecznie dokonana w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rzecz w tym, aby działania lub zaniechania nabywcy udaremniające wstęp na nieruchomość i wykonanie prac budowlanych mogłyby spotkać się z sankcją administracyjną gwarantującą egzekucję wejścia na nieruchomość.

Dalsze zachowania właściciela, pomimo upomnień i próby przymusowego wprowadzenia na nieruchomości mogłyby wiązać się z nałożeniem kary administracyjnej.

4/ Obowiązek utrzymania bezpiecznej odległości drzewostanu od sieci elektroenergetycznej.

Poważnym problemem jest brak utrzymania nieruchomości w należytym stanie, nie zagrażającym bezpiecznej eksploatacji urządzeń przesyłowych. Kwestia dotyczy drzewostanu, który wrasta w urządzenia przesyłowe, doprowadzając do ryzyka przerwy w zasilaniu, pożaru tego drzewostanu, a nawet zagraża życiu lub zdrowiu osób znajdujących się w pobliżu.

Obecny stan prawny uniemożliwia przedsiębiorstwu energetycznemu inicjowanie sprawy o przymusowe wejścia na nieruchomości w trybie 124 ust. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Starostowie prowadzący postępowania administracyjne, nawet mimo szybkiego realizowania wniosku przedsiębiorstwa energetycznego, spotykają się ze składanymi środkami zaskarżenia, które oddalają możliwość wejścia na nieruchomości i dokonanie wymaganej przycinki drzewostanu doprowadzającej do bezpiecznej odległości od urządzeń sieciowych.

Dotyczy to posesji ogrodzonych, chronionych oraz właścicieli unikających kontaktu lub odbioru korespondencji.

Rozwiązaniem tego problemu wydaje się być wprowadzenie do ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. (Dz.U. 2012, poz. 1059), że właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości ma obowiązek powstrzymać się od działań lub zaniechań powodujących zagrożenie bezpiecznej eksploatacji urządzeń służących przesyłaniu lub dystrybucji paliw lub energii. Stwierdzone naruszenie tego obowiązku mogłoby wiązać się ze wszczęciem egzekucji z inicjatywy przedsiębiorstwa energetycznego przymusowego zrealizowania tego przepisu, na koszt i ryzyko właściciela.

Konieczne powinno być też zagwarantowanie egzekucji przymusowego wprowadzenia na nieruchomości celem wykonania obowiązku, jeśli właściciel lub użytkownik nieruchomości zignoruje upomnienie lub wezwanie do dobrowolnego wykonania obowiązku.

5/ Kolizja urządzeń sieciowych z drzewami lub krzewami na gruncie ustawy o ochronie przyrody.

Wspomniana ustawa nie daje prawa do wystąpienia z wnioskiem przedsiębiorstwu o usunięcie kolizji projektowanych urządzeń z drzewami lub krzewami na nieruchomościach nie będących lasami.

Zmiana ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004, Nr 92, poz. 880) powinna zmierzać w kierunku rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do wystąpienia o zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody właściciela, o przedsiębiorcę, który zamierza wybudować urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c.

Proszę o rozważenie, czy powyższe pięć propozycji usprawniających proces inwestycyjny, remonty i konserwacje, a także udostępnienie nieruchomości dla celów budowlanych

udzielonej przez zbywcę nieruchomości, zasługuje na konieczną nowelizację przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, Prawa energetycznego i ustawy o ochronie przyrody?

Z poważaniem,

Andrzej Matusiewicz

Posel na Sejm RP